

Otwarte dane badawcze w praktyce: jak zdeponować dane w Repozytorium ŚUM – Polskiej Platformie Medycznej ŚUM

mgr Krzysztof Gościński
Dział Repozytorium i Promocji Otwartej Nauki
kgosciński@sum.edu.pl

Plan szkolenia

1. Dlaczego otwarte dane?

Polityka, wymogi grantodawców, korzyści

2. Dane badawcze i zasady FAIR

Czym są dane? Co oznacza FAIR?

3. Plan Zarządzania Danymi (DMP)

Kiedy jest wymagany i co powinien zawierać, wytyczne NCN

4. Udostępnianie danych w praktyce

Formaty, licencje (CC BY), Data Availability Statement

5. Repozytorium ŚUM – PPM ŚUM

DOI, polityka otwartości, proces deponowania

Polityka otwartego dostępu do danych badawczych finansowanych ze środków publicznych

16 lipca 2025 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyjęło *Politykę otwartego dostępu do danych badawczych finansowanych ze środków publicznych* – dokument skierowany do podmiotów sektora nauki i szkolnictwa wyższego dysponujących danymi badawczymi wytworzonymi dzięki finansowaniu ze środków publicznych. **Dokument nie ma charakteru normatywnego.** Zawiera zwięzłą analizę stanu otwartej nauki w Polsce oraz podsumowuje dotychczasowe działania ministerstwa w tym kontekście.

Długoterminowe korzyści otwierania danych badawczych

Korzyści dla nauki

- wyższa jakość i rzetelność badań,
- transparentność, replikowalność i powtarzalność,
- lepsze zarządzanie i ponowne wykorzystanie danych - mniej duplikacji badań,
- większa współpraca (interdyscyplinarna, międzynarodowa),
- większa cytowalność,
- dostosowanie do analiz AI,
- wzrost zaufania do nauki.

Korzyści dla gospodarki

- wzrost innowacyjności i przedsiębiorczości,
- rozwój smart region / smart city,
- gospodarka oparta na wiedzy,
- lepsze wykorzystanie wyników badań,
- większa dostępność danych dla sektora prywatnego.

Korzyści dla społeczeństwa

- przeciwdziałanie dezinformacji,
- rozwój nauki obywatelskiej,
- włączanie obywateli w rozwiązywanie problemów cywilizacyjnych.

Link: <https://www.gov.pl/web/nauka/polityka-otwartego-dostepu-do-danych-badawczych-finansowanych-ze-srodkow-publicznych>

Dane badawcze (Research Data)

to zarejestrowane materiały o charakterze faktograficznym, powszechnie uznawane przez społeczność naukową za niezbędne do oceny wyników badań naukowych. Dane badawcze to zarówno surowe dane, czyli takie, które uzyskano bezpośrednio w wyniku zastosowania narzędzia badawczego oraz takie, które zostały opracowane.

Danymi badawczymi mogą być:

- dane liczbowe,
- dokumenty tekstowe, notatki,
- kwestionariusze, wyniki badań ankietowych,
- nagrania audio i wideo, obrazy,
- zawartość baz danych,
- oprogramowanie,
- wyniki symulacji komputerowych,
- protokoły laboratoryjne,
- opisy metodologiczne.

Otwarte dane badawcze (Open Research Data)

to dane badawcze, które zostały udostępnione w repozytorium lub na innej platformie cyfrowej i do których każdy ma bezpłatny dostęp. Otwarte dane badawcze można ponownie wykorzystywać, modyfikować i udostępniać z poszanowaniem prawa. Otwieranie danych badawczych staje się coraz częściej wymogiem stawianym przez instytucje finansujące naukę wobec pracowników naukowych ubiegających się o środki na prowadzenie swoich badań ([Narodowe Centrum Nauki - NCN](#)).

- otwieranie danych pozwala innym naukowcom powtórzyć badania lub je zweryfikować,
- otwarte dane są gromadzone i udostępniane przeważnie w repozytoriach danych badawczych,
- nie wszystkie zbiory danych mogą zostać otwarte, w szczególności dotyczy to danych badawczych zawierających dane osobowe, będących podstawą komercjalizacji oraz istotnych dla bezpieczeństwa narodowego,
- informacja o istnieniu danych zawsze powinna być publicznie dostępna, zapobiegając tym samym ewentualnej duplikacji badań.

Plan Zarządzania Danymi (Data Management Plan – DMP)

Instytucje i programy finansujące badania naukowe coraz częściej wymagają od naukowców przedstawienia DMP na etapie składania wniosków grantowych (np. Horyzont, NCN).

Plan zarządzania danymi to formalny dokument zawierający zarys tego, co będziemy robić z danymi w trakcie trwania danego projektu badawczego i po jego zakończeniu.

Co powinien zawierać plan zarządzania danymi (DMP)?

- jakie dane zostaną wytworzone lub zebrane? (rodzaje danych, formaty plików, szacunkowa objętość danych),
- w jaki sposób będą pozyskiwane lub wytwarzane dane? (standardy, metody, oprogramowania, narzędzia),
- jak zostaną uporządkowane i opisane? (metadane, dokumentacja),
- kwestie etyczne i prawne (kwestie związane z ochroną danych osobowych, danych niejawnych, etc.),
- w jaki sposób dane zostaną udostępnione? (jak, kiedy, komu),
- które dane będą przechowywane długoterminowo? (gdzie, jak długo).

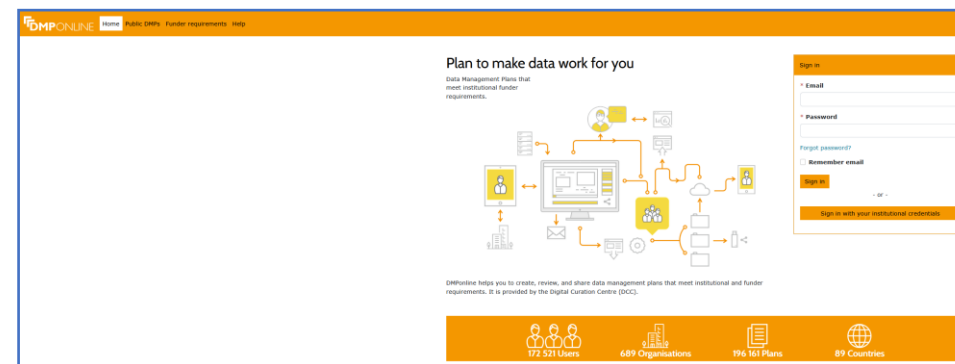

Jak przygotować plan zarządzania danymi badawczymi (DMP)?

Można skorzystać z narzędzi do tworzenia planów zarządzania danymi:

DMPTool <https://dmptool.org/>

DMPonline <https://dmponline.dcc.ac.uk/>

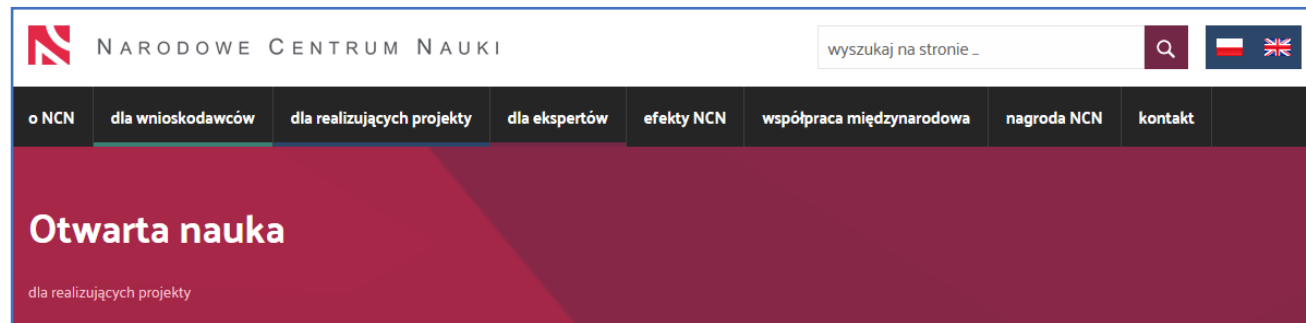

Wymogi poszczególnych instytucji finansujących naukę mogą być różne. W przypadku instytucji zagranicznych warto skorzystać z formularzy dostępnych w DMPTool i DMPonline.

Na gruncie polskim należy zapoznać się z opublikowanymi przez Narodowe Centrum Nauki (NCN) *Wytycznymi dla wnioskodawców do uzupełnienia planu zarządzania danymi w projekcie badawczym*:

https://ncn.gov.pl/sites/default/files/pliki/regulaminy/wytyczne_zarzadzanie_danymi_06_2020.pdf

Wytyczne Narodowego Centrum Nauki (NCN)

Zarządzenie dyrektora NCN nr 39/2025

26 czerwca 2025 roku została ogłoszona nowa Polityka publikowania w otwartym dostępie wyników badań finansowanych przez NCN (<https://ncn.gov.pl/aktualnosci/2025-06-26-nowe-zasady-open-access-w-ncn>)

Dane będące podstawą publikacji naukowych stanowiących efekt realizacji projektu badawczego, powinny być rzetelnie udokumentowane w sposób spełniający zasady FAIR Data. Powinny one być także udostępniane w repozytorium, tam gdzie to możliwe, zgodnie z warunkami licencji Creative Commons Public Domain (licencja CC0).

Wsparcie dla jednostek organizacyjnych ŚUM w zakresie przygotowywania DMP w projektach finansowanych przez NCN

Śląski Uniwersytet Medyczny zapewnia wsparcie w zakresie opracowywania i uzupełniania Planów Zarządzania Danymi (DMP) dla projektów badawczych finansowanych ze środków Narodowego Centrum Nauki.

Dane kontaktowe:

- [Sprawy dotyczące wniosków projektowych oraz NCN](#)

Centrum Transferu Technologii

tel. 32 208 3640

- [Bezpieczeństwo informacji i ochrona danych osobowych](#)

Inspektor Ochrony Danych

tel. 32 208 3630

- [Wsparcie informatyczne](#)

Lokalny informatyk jednostki lub Centrum Informatyki i Informatyzacji

tel. 32 208 3554

- [Deponowanie danych w Repozytorium ŚUM](#)

Dział Repozytorium i Promocji Otwartej Nauki – Biblioteka ŚUM

tel. 32 208 3633

Plan Zarządzania Danyymi NCN (Data Management Plan, DMP)

W 2019 roku NCN wdrożył do wniosków o finansowanie Plan Zarządzania Danyymi – Data Management Plan (DMP). Formularz został oparty na wytycznych Science Europe. Jednocześnie, NCN opublikowało wytyczne wskazujące jak należy wypełnić Plan. DMP podlega ocenie eksperckiej na etapie oceny wniosku.

DMP może być zmieniane na etapie realizacji projektu. Nie trzeba informować NCN o każdorazowo wprowadzonych do niego zmianach. Dopiero w raporcie końcowym należy zamieścić informacje dotyczące zakresu zmian, a także uzasadnić konieczność ich wprowadzenia, co podlega ocenie ekspertów oceniających raporty końcowe.

 NARODOWE CENTRUM NAUKI

Wytyczne dla wnioskodawców do uzupełnienia PLANU ZARZĄDZANIA DANYMI w projekcie badawczym

W tej części formularza pod pojęciem „dane” NCN rozumie zarówno dane zebrane i dotąd nieprzetworzone, jak i dane wytworzone i poddane analizie, inne niż publikacje naukowe. Definicja ta obejmuje wszystkie możliwe formaty, zarówno cyfrowe, jak i niecyfrowe (np. próbki, wypełnione kwestionariusze, nagrania dźwiękowe, itd.).

Plan zarządzania danymi można uznać za część planu badań; jego celem jest uzupełnienie tego ostatniego o techniczny opis sposobu zarządzania danymi. NCN dopuszcza, że w ramach niektórych projektów nie będą wytwarzane, na nowo wykorzystywane, ani poddawane analizie żadne dane badawcze ani inne podobne materiały. W takich wypadkach wymagane jest jednak krótkie uzasadnienie.

W wypełnieniu poniższej części formularza pomogą Państwu pracownicy biblioteki/odpowiedniego repozytorium/działu IT Państwa instytutu lub uniwersytetu.

Pytania	Pytania pomocnicze
1. Opis danych oraz pozyskiwanie lub ponowne wykorzystanie dostępnych danych	
1.1 W jaki sposób będą pozyskiwane lub wytwarzane nowe dane lub ponownie wykorzystywane dane już istniejące? Warto rozważyć następujące kwestie: – Jakie standardy, metody i oprogramowanie posłużą do pozyskiwania lub wytwarzania nowych danych? – Jakie dane już istniejące (własne lub będące w posiadaniu strony trzeciej) zostaną ponownie wykorzystane? – W jaki sposób zostanie udokumentowane pochodzenie danych? – Jak wyglądać będzie organizacja plików i zarządzanie ich różnymi wersjami? – Czy konieczna będzie digitalizacja danych analogowych lub wydanych w formie papierowej (takich jak mapy, fotografie, teksty)?	Prosimy o wyjaśnienie, w jaki sposób będą pozyskiwane lub wytwarzane nowe dane lub ponownie wykorzystywane dane już istniejące. Należy również pokrótce opisać ich rodzaj, np. teksty, obrazy, zdjęcia, pomiary, statystyki, próbki fizyczne czy kody. Prosimy o określenie, w jaki sposób planują Państwo kontrolować i dokumentować ich jakość i spójność: procesy kalibracji, powtórne pobieranie próbek lub ponowne wykonywanie pomiarów, standardy zapisywania/nagrywania i utrwalania danych, wykorzystanie narzuconego słownictwa, walidacja wprowadzanych danych, specjalistyczne recenzje, itd.
1.2 Jakże dane (tj. rodzaje, formaty, objętości) będą pozyskiwane lub wytwarzane w projekcie? Warto rozważyć następujące kwestie: – Jaki rodzaj, format i objętość danych planują Państwo pozyskać, wytworzyć lub ponownie wykorzystać?	Odpowiedź powinna uwzględnić rodzaj, format i zawartość każdego planowanego zbioru danych. Należy również przedstawić ich szacunkową objętość. Prosimy o wyszczególnienie formatu, tj. sposobu, w jaki dane będą kodowane na potrzeby

1

Przechowywanie i udostępnianie danych badawczych

Powstające w ramach projektu dane, powinny być przechowywane z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, które mają zapobiec ich utracie. Zastosowane procedury tzn. częstotliwość wykonywania kopii zapasowej, na jakim medium są one zapisywane (pendrive, chmura etc.) oraz gdzie przechowywane są media powinny być opisane w planie zarządzania danymi.

Bezpieczne przechowywanie danych zapewnia zastosowanie reguły 3-2-1:

- zawsze należy mieć *trzy* backupy,
- należy używać *dwóch* różnych technologii przechowywania danych,
- *jeden* backup należy przechowywać w innym miejscu niż dwa pozostałe np. poza uczelnią.

Udostępnianie danych badawczych

W planie zarządzania danymi (DMP) określa się, w jaki sposób dane zostaną udostępnione. Wybierając dane do repozytorium należy kierować się zasadą: dane powinny być tak otwarte, jak to możliwe i na tyle zamknięte, na ile jest to konieczne. Dane udostępniane są w postaci pakietów tzw. datasetów czyli zbiorów, które stanowią pewną całość, powiązaną z publikacją, projektem naukowym, eksperymentem. W datasecie znajdują się wszystkie pliki z danymi oraz pliki niezbędne do ich odczytania bądź interpretacji, np. README.

Formaty plików

Wybierając format zapisu danych badawczych warto ograniczyć się do tzw. formatów otwartych, czyli takich, które można otworzyć przy użyciu darmowego oprogramowania.

Dobór formatów plików do archiwizacji:

Tabele: zaleca się użycie plików o formatach: CSV, TSV, SPSS portable

Nie zaleca się plików: XLS, XLSX

Teksty: zaleca się użycie plików w formatach: HTML, RTF, PDF

Nie zaleca się plików: DOC, DOCX

Media: zaleca się użycie plików w formatach: MP4, Flacc

Nie zaleca się plików: QTFF

Obraz: zaleca się użycie plików o formatach: TIFF, JPGE2000, PNG

Nie zaleca się plików: GIF, JPG

Dane uporządkowane: zaleca się użycie plików o formatach: XML, RDF

Nie zaleca się plików: RDBMS

Licencje, czyli jak użytkownik może wykorzystać udostępnione dane

Licencje Creative Commons (CC) to publiczne wzorce licencyjne, które umożliwiają twórcom i instytucjom:

- elastyczne określenie zasad korzystania z utworu lub danych,
- jasne wskazanie, co użytkownik może robić (kopiować, udostępniać, przetwarzać),
- zapewnienie zgodności z prawem autorskim przy jednoczesnym otwartym udostępnianiu.

W kontekście danych badawczych – licencja określa warunki ich ponownego wykorzystania.

4 podstawowe warunki licencji CC to:

BY – Uznanie autorstwa. Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać objęty prawem autorskim utwór oraz opracowanie na jego podstawie utwory zależne pod warunkiem, że zostanie przywołane nazwisko autora pierwowzoru.

SA – Na tych samych warunkach. Wolno rozprowadzać utwory zależne jedynie na licencji identycznej do tej, na jakiej udostępniono utwór oryginalny.

NC – Użycie niekomercyjne. Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać objęty prawem autorskim utwór oraz opracowanie na jego podstawie utwory zależne jedynie do celów niekomercyjnych.

ND – Bez utworów zależnych. Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór jedynie w jego oryginalnej postaci – tworzenie utworów zależnych nie jest dozwolone.

Dlaczego dane wymagają licencji?

Otwarte dane badawcze powinny być:

- dostępne
- możliwe do ponownego wykorzystania
- możliwe do przetwarzania i łączenia z innymi danymi

Bez wyraźnie wskazanej licencji użytkownik nie ma pewności, czy może legalnie korzystać z danych.

Licencja:

- zwiększa przejrzystość,
- minimalizuje ryzyko prawne,
- wspiera zasady FAIR (szczególnie *Reusable*).

CC BY (Uznanie autorstwa) jest standardowo zalecaną licencją dla otwartych danych badawczych. Maksymalizuje możliwość ponownego wykorzystania, jest zgodna z wymogami wielu grantodawców (np. NCN, KE), wspiera otwartą naukę i cytowalność danych, zapewnia uznanie autorstwa badaczy.

CC BY (uznanie autorstwa)

możesz: kopiować, rozprowadzać, zmieniać, przedstawiać i wykonywać,
pod warunkiem oznaczenia autorstwa;

Miejsce udostępniania danych – Repozytorium ŚUM (PPM ŚUM)

Rekomendowane repozytorium:

Repozytorium ŚUM – Polska Platforma Medyczna ŚUM (PPM ŚUM) <https://ppm.sum.edu.pl>

Polska Platforma Medyczna to system wspierający:

- zarządzanie potencjałem badawczym uczelni
- promocję dorobku naukowego
- udostępnianie danych badawczych zgodnie z zasadami otwartej nauki

Obszary: medycyna, farmacja, stomatologia, zdrowie publiczne, BHP, ergonomia, ochrona zdrowia.

Category	Count
Jednostki SUM	524
Naukowcy	1381
Publikacje	116180
Doktoraty	5772
Dane badawcze	52
Patenty	184
Projekty	322
Aparatura badawcza	94
Laboratoria	24
Multimedia	2

Polityka Otwartości Polskiej Platformy Medycznej (PPM)

Polska Platforma Medyczna realizuje działania w zakresie otwartego udostępniania wyników badań w oparciu o wspólną dla wszystkich partnerów **Politykę Otwartego Dostępu (Politykę Otwartości PPM)**.

Jednolity tekst Polityki:

- jest zgodny z definicją otwartego dostępu rekomendowaną przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- został opracowany zgodnie z zasadą transparentności
- uwzględnia korzyści wynikające ze współpracy oraz transferu wiedzy

Podstawa prawna w ŚUM:

Uchwała Nr 127/2018 Senatu ŚUM z dnia 24 października 2018 r.

w sprawie wprowadzenia Polityki Otwartości PPM w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach.

§ 3 Otwarty dostęp do Danych Badawczych „jeśli to możliwe, publiczne udostępnienie Danych Badawczych zdeponowanych w Repozytorium Lokalnym PPM tak, aby każdy miał do nich dostęp w czasie i miejscu przez siebie wybranym bez ograniczeń prawnych, wraz z udzieleniem licencji na warunkach przyjętych przez Repozytorium Lokalne”

Polska Platforma Medyczna jako system CRIS

PPM funkcjonuje jako system typu **Current Research Information System (CRIS)**.

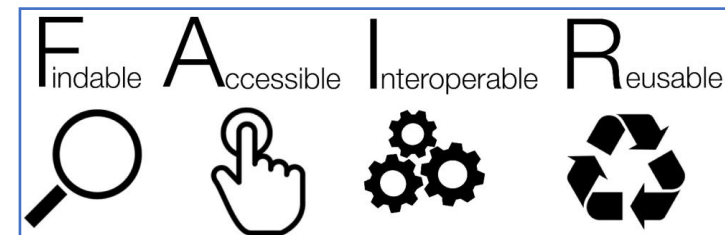
Repozytorium ŚUM:

- jest zgodne z wytycznymi NCN dotyczącymi zasad **FAIR Data**
- umożliwia nadawanie **identyfikatora DOI** dla zbiorów danych
- zapewnia trwałe przechowywanie i cytowalność danych badawczych

Platforma integruje i prezentuje:

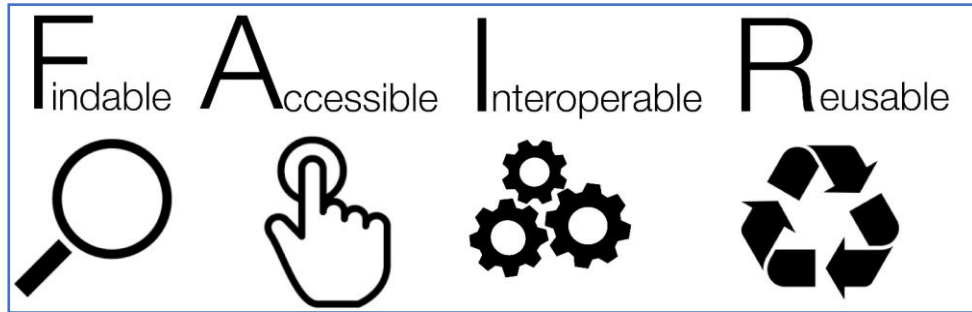
- profile naukowców
- publikacje i doktoraty
- dane badawcze
- projekty
- patenty
- laboratoria i aparaturę
- konferencje i inne aktywności naukowe

Umożliwia ponowne wykorzystanie wyników badań

FAIR Data

to dane badawcze, które zostały opisane, przechowywane i publikowane zgodnie z międzynarodowym standardem (www.go-fair.org). Zasady FAIR Data służą jako wytyczne dla umożliwienia ponownego wykorzystania danych naukowych w wyraźnie opisanych warunkach, zarówno przez ludzi, jak i przez maszyny.

Udostępniane dane badawcze powinny spełniać kryteria **FAIR**

Findable - łatwo znajdowalne i wyszukiwalne.

Accessible - dostępne.

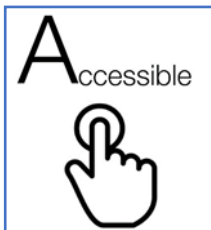
Interoperable - interoperacyjne, tak aby można było je połączyć z innymi danymi.

Reusable - możliwe do ponownego wykorzystania.

- Czy dane opatrzone zostaną metadanymi?
- Czy będą opisane zgodnie z przyjętymi standardami?
- Czy dane będą posiadać trwałe identyfikatory (DOI)?
- Czy (meta)dane będą zamieszczone lub indeksowane w serwisie, którego zasoby można przeszukiwać?

- Które dane zostaną udostępnione w sposób otwarty?
- Jeśli część danych nie może zostać udostępniona dlaczego?
- Czy w takiej sytuacji udostępnione zostaną metadane?
- W jaki sposób i gdzie dane zostaną udostępnione?
- Czy warunki dostępu będą jasno określone?
- Jakie oprogramowanie w dostępie do danych?

- Czy nastąpi zastosowanie ustandaryzowanych formatów danych?

- Czy dane zostaną opatrzone licencją, która pozwoli na ich ponowne wykorzystanie w stopniu tak szerokim jak to możliwe (licencja CC BY)?
- Kiedy możliwe będzie ponowne wykorzystanie danych? Czy dane zostaną objęte karencją (embargo), by umożliwić publikację lub uzyskanie patentu? Jeśli tak, jak długo?

Jak zdeponować dane w PPM ŚUM?

Dział Repozytorium i Promocji Otwartej Nauki wspiera naukowców ŚUM na każdym etapie deponowania danych badawczych. Cały proces można przeprowadzić zdalnie, drogą mailową, bez konieczności samodzielnego „przebijania się” przez procedury.

Co należy przygotować?

Informacje o danych:

- Twórca / autor danych
- Jednostka odpowiedzialna
- Tytuł danych (PL i EN)
- Rok powstania
- Słowa kluczowe (PL i EN)
- Dyscyplina naukowa (zgodnie z ustawą 2.0)
- Streszczenie (PL i EN)
- Powiązana publikacja (jeśli istnieje)
- Projekt badawczy i kierownik projektu (jeśli dotyczy)

Informacje do umowy licencyjnej*:

- imię i nazwisko,
- miejsce zamieszkania,
- służbowy adres e-mail.

*Zarządzenie Nr 55/2022 z dnia 28.03.2022 r. Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w sprawie: *gromadzenia, archiwizowania i udostępniania danych badawczych w Repozytorium Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach*

Co zapewnia [PPM SUM](#)?

Po zdeponowaniu danych:

- nadawany jest trwały identyfikator [DOI](#),
- dane mogą być udostępnione w modelu [Open Access](#),
- możliwy jest wybór licencji (np. [CC BY](#)),
- Zapewnione jest długoterminowe przechowywanie,
- dane są zgodne z zasadami [FAIR](#),
- rekord zawiera informację o finansowaniu (np. [NCN](#)).

Kontakt:

Krzysztof Gościński

Dział Repozytorium i Promocji Otwartej Nauki

kgosciński@sum.edu.pl

Dane badawcze

Correlation between angiotensin-converting-enzyme 2 gene polymorphisms and systemic sclerosis.

Wersja 1.0 [Nowa wersja](#)

[Bartosz Miziołek](#)

Osoba do kontaktu: [Bartosz Miziołek](#)

Objectives: Systemic sclerosis (SSc) is a disease with cardiovascular impairment and polymorphisms of the gene coding of angiotensin-converting-enzyme 2 (ACE2) may account for its development. Three single nucleotide polymorphisms of ACE2 (C>G rs879922, G>A rs2285666 and A>G rs1978124) were found to increase the risk for development of arterial hypertension (AH) and cardiovascular (CVS) diseases in different ethnicities. We investigated associations of polymorphisms rs879922, rs2285666 and... [Pokaż więcej](#)

DOI: [10.71804/07vn-vq44](#)

Słowa kluczowe: systemic sclerosis; angiotensin-converting-enzyme 2; ACE2; angiotensin; polymorphisms.

Dyscyplina naukowa (Ustawa z.o): nauki medyczne (3,2)

Data opublikowania: 08-11-2024

Zdeponowano w Bazie Wiedzy SUM

[Eksportuj](#) [Cytuj](#)

[DataCite](#)

Liczba pobrań: 44

Metadane

[Licencje/Warunki](#) [Finansowanie](#) [Powiązania](#) [Pliki](#) [Wersje](#)

Identyfikator pozycji	SUM1ac28a57dbec48dbb3cc798748b95b9e
Wersja	1.0 (wersja najnowsza)
Typ danych	Dane proste
Twórca / Autor	Bartosz Miziołek
Osoba do kontaktu	Bartosz Miziołek
Jednostka odpowiedzialna	Katedra i Klinika Dermatologii (WNMK/KDE)
Inne wersje językowe	Polimorfizm genu ACE2 u chorych z twardziną układową (polski)

Czasopisma wymagają udostępniania danych badawczych

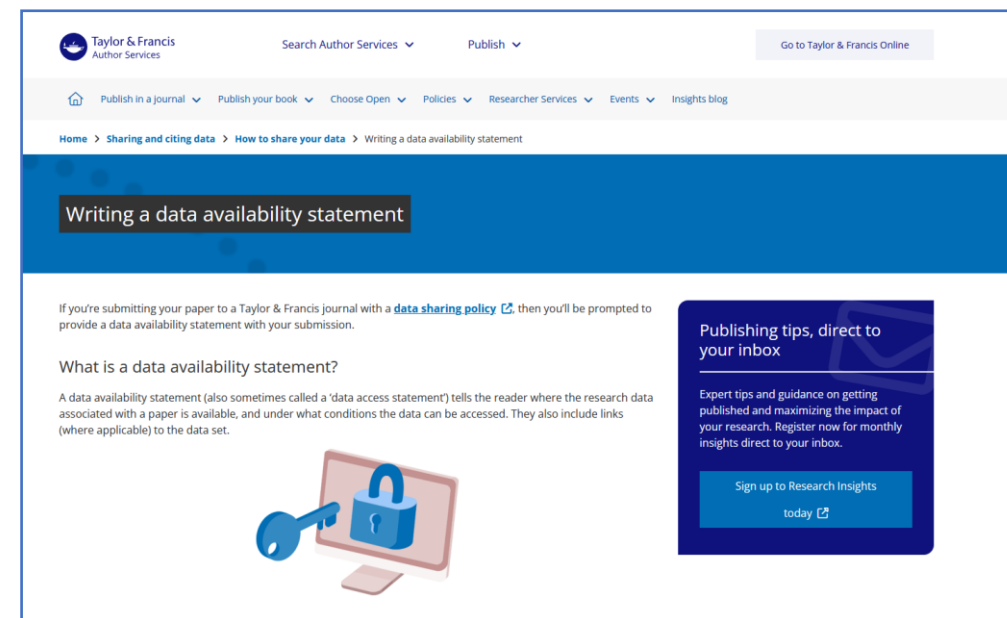
Coraz częstsza praktyka wydawnicza

W wielu czasopismach medycznych:

- wymagane jest **Data Availability Statement (DAS)**,
- autorzy muszą wskazać, gdzie znajdują się dane,
- redakcja może zażądać udostępnienia surowych danych w trakcie recenzji.

Polityki te obejmują:

- minimalny zestaw danych wspierający główne wyniki publikacji,
- możliwość weryfikacji i reprodukcji badań,
- zgodność z zasadami FAIR.

Czym jest Data Availability Statement (DAS)?

Data Availability Statement (DAS) to obowiązkowa sekcja artykułu naukowego, w której autorzy:

- wskazują, czy dane badawcze są dostępne,
- podają miejsce ich przechowywania (repozytorium, DOI, numer dostępu),
- określają warunki dostępu (otwarte / na żądanie / ograniczone),
- wyjaśniają ewentualne ograniczenia (np. kwestie etyczne, prawne, RODO).

🎯 Dlaczego DAS jest wymagany?

- ✓ zwiększa przejrzystość badań
- ✓ umożliwia weryfikację i replikację wyników
- ✓ wspiera zasady FAIR (szczególnie „Reusable”)
- ✓ porządkuje sytuację prawną użytkowników danych
- ✓ jest elementem polityk wydawniczych (np. Diagnostics i innych czasopism MDPI)

📌 Co może zawierać DAS?

- link do repozytorium + DOI
- informację: „dane dostępne na żądanie”
- informację o embargu,
- informację, że nie wygenerowano nowych danych
- wskazanie danych pochodzących od podmiotów trzecich

Diagnostics (ISSN 2075-4418), wydawnictwo MDPI

- 🔍 Czego wymagają wytyczne dla autorów?
- ✓ obowiązkowe [Data Availability Statement](#),
- ✓ zachęta do deponowania danych,
- ✓ dane powinny być FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable),
- ✓ możliwość żądania danych w procesie recenzji,
- ✓ formalne cytowanie datasetów.

📁 Wymogi dotyczące repozytoriów:

- trwała archiwizacja,
- DOI (najczęściej DataCite),
- otwarte licencje (np. CC0, CC BY),
- brak barier dostępu (logowanie, paywall).

🔒 W przypadku ograniczeń (RODO, etyka, poufność) – konieczne uzasadnienie w DAS.

